

Ruim de helft van de Nederlanders maakt zich zorgen over verspreiding nepnieuws

25-03-2022 09:00

Na een tweejarige pandemie en nieuws en beelden die blijven binnenstromen over de situatie tussen Rusland en Oekraïne, blijkt uit onderzoek dat 53 procent van de Nederlanders zich zorgen maakt over de verspreiding van nepnieuws. Magazine app Readly heeft de houding ten opzichte van nepnieuws onderzocht en hoe dit zich verhoudt in Europa.

Ruim de helft van de Nederlanders zijn 'zeer bezorgd' of 'bezorgd' over de verspreiding van nepnieuws en een derde (32%) enigszins, terwijl acht procent aangaf helemaal 'niet bezorgd' te zijn. Het onderzoek van YouGov voor Readly toont ook aan dat meer dan de helft (57%) meent dat ze wekelijks worden blootgesteld aan nepnieuws en twee derde (73%) verwacht dat dit de komende jaren zal toenemen. Bijna een op de drie (29%) geeft aan dat ze dagelijks nepnieuws krijgen te lezen.

"Het verspreiden van vals nieuws is de afgelopen jaren een reëel probleem geweest met Covid-19 en is weer in een stroomversnelling geraakt met verslagen en beelden uit Rusland. We zijn ons er steeds meer van bewust geworden dat we een persoonlijke verantwoordelijkheid dragen om de inhoud die we consumeren en de bronnen die we gebruiken te controleren om er zeker van te zijn dat ze accuraat zijn. Sociale platforms krijgen veel kritiek omdat er niet wordt opgetreden tegen de opzettelijke verspreiding van nepnieuws, waardoor steeds meer consumenten waarde hechten aan berichtgeving uit vertrouwde nieuwsbronnen", zegt Marie-Sophie von Bibra, Head of Growth Operations bij Readly.

Ten opzichte van andere landen in Europa is de Nederlander iets minder verontrust. Er zijn acht landen

ondervraagd in het onderzoek en in Oostenrijk, Italië en het Verenigd Koninkrijk geven de meeste personen aan het nepnieuws een belangrijk punt van zorg te vinden.

1. Oostenrijk - 68%
2. Italië - 66%
3. Verenigd Koninkrijk - 66%
4. Zwitserland - 62%
5. Duitsland - 59%
6. Frankrijk - 55%
7. Nederland - 53%
8. Zweden - 45%

“De meerderheid van ons gelooft dat de hoeveelheid nepnieuws zal toenemen en als dit waar is, zal ook de vraag naar meer journalistieke inhoud van geloofwaardige bronnen met verantwoordelijke uitgevers toenemen. Wat we in de media lezen, heeft een aanzienlijke impact op verschillende onderdelen van ons dagelijks leven. Het is dan ook van groot belang dat we deelnemen aan het consumeren van geverifieerd nieuws vanuit alleen vertrouwde perspectieven, juist ook in tijden van onzekerheid”, zegt Marie-Sophie von Bibra.

Mediaconsumptie en politieke waarden

Uit het onderzoek bleek ook dat de meerderheid (60%) in Nederland gelooft dat hun mediaconsumptie een verschil maakt in hun leven. Een op de drie (31%) gaf aan dat het hun kennis en begrip heeft vergroot en 28 procent zei dat het nieuwe problemen aan het licht heeft gebracht die ze anders misschien zouden hebben gemist. Bijna een op de vijf (18 procent) stelt dat het hun politieke opvattingen heeft gevormd, terwijl 16 procent gelooft dat het hun keuzes van hobby's en interesses beïnvloedt.

De bereidheid om te betalen voor geverifieerde journalistiek

Het consumeren van geverifieerd, vertrouwd nieuws is '(erg) belangrijk' voor 62 procent van de Nederlanders en enigszins belangrijk voor een op de vier. Twaalf procent van de respondenten gaf aan al te betalen voor geverifieerd nieuws, 11% is dit van plan te gaan doen en nog eens 21 procent geeft aan hiertoe bereid te zijn als de verspreiding van nepnieuws toeneemt.

Het onderzoek is uitgevoerd door YouGov. In de periode 25 november tot 1 december 2021 zijn 1012 Nederlanders en in totaal 10.000 volwassenen uit 8 Europese landen geïnterviewd via de CAWI-methode. Geverifieerd nieuws wordt in de enquête gedefinieerd als nieuws dat op feiten is gecontroleerd door de uitgever. Readly is de Europese categorieleider voor digitale tijdschriften. Het bedrijf biedt een digitale abonnementsservice waarmee klanten onbeperkt toegang hebben tot 7.500 tijdschriften en kranten, waaronder de catalogus van ePresse. Readly heeft abonnees in meer dan 50 landen en content is beschikbaar in 17 verschillende talen.